

Útmutató a gyulladásszerű reumatológiai kórképekben szenvedő betegek kezelésével és ellátásával kapcsolatban a koronavírus-fertőzés lehetőségének vonatkozásában (COVID-19)

Tekintettel a COVID-19 járványra a Szlovák Egészségügyi Minisztérium és a Szlovák Népegészségügyi Hivatal tájékoztatót adott ki a járvány terjedésének megelőzésére, melyek Szlovákia összes lakosára érvényesek. A járvány fokozottan veszélyeztetheti azokat a gyulladásszerű reumatológiai kórképekben szenvedő betegeket, akik a betegségükre immunoszuppresszív gyógyszeres kezelést kapnak. Ilyen kezelések a hagyományos betegségmódosító terápiák (pld. metotrexát, leflunomid, azatioprín, ciklosporin, apremilast), célzott biológiai terápiák (adalimumab, etanercept, golimumab, certolizumab, infliximab, tocilizumab, sarilumab, abatacept, rituximab), célzott szintetikus terápiák (baricitinib, tofacitinib) és a tartós szteroid-kezelés (Prednison, Medrol). Ugyanakkor maga az alapbetegség is hajlamosít a fertőzéssel szembeni fokozott fogékonyságra, ezért mindenképpen be kell tartani szlovák közegészségügyi rendszer által előírt szabályokat és tanácsokat.

Az utóbbi hetek különböző országokban elvégzett analízise szerint a betegség fő rizikótényezői az idős kor, cukorbetegség, szív- és érrendszeri megbetegedések, tüdőbetegség. Jelenleg nem tudunk arról, hogy kiemelt rizikó lenne a reumatológiai kórkép vagy autoimmun betegség és az immunoszuppresszív terápia. Mivel azonban ezek a betegségek kezelés nélkül fellángolhatnak, ami önmagában fokozott fertőzés-rizikót jelent, nincs ok az alkalmazott (akár hagyományos, akár biológiai/célzott) kezelés csökkentésére vagy leállítására.

Ha fertőzés tünetei lépnek fel Önénél (köhögés, tüdőgyulladás, nehéz légzés, stb.), COVID-19 fertőzéssel kapcsolatban vagy anélkül, függessze fel a biológiai vagy JAK-inhibitor terápia alkalmazását míg a tünetek el nem múlnak.

Azon betegek, **akik COVID-19 fertőzőes egyénnel voltak kontaktusban**, vagy az utóbbi hetekben rizikós államban tettek látogatást, kötelesek betartani a népegészségügyi biztos tanácsait, melyek vonatkoznak az izolációra is. Biológiai terápia és JAK-inhibitor kezelés újrakezdhető az izoláció megszüntetésével ha a betegnek nincsenek fertőzőes tünetei. Természetesen má fertőzés esetén szintén javallott a biológiai trápia/JAK-inhibitor terápia felfüggesztése.

Tervezett orvosi kontroll esetén kérjük telefonon érdeklődjön reumatológusánál a kivizsgálás szükségességéről, event. lehetséges -e későbbi időpontban elvégezni a kontrollt (esetleg telefon/e-mail értekezés útján).

Tanácsok:

Lehetőség szerint ne utazzanak külföldre, ha lehet, mellőzzék az utazást Szlovákia területén is!

Kerüljék a közösségi rendezvényeket (kulturális, társadalmi, sportrendezvények)!

Ha légúti fertőzésre jellemző tünetek jelentkeznek (láz, köhögés, fulladás) azonnal forduljon a háziorvoshoz, vagy a Népegészségügyi Intézet (ÚVZ SR) ügyeletéhez!

Rendszeresen mosson kezet szappannal és vízzel vagy alkoholos fertőtlenítővel (min. 60%)!

Ne érintse meg az arcát, száját, szemét!

Köhögés és tüsszentés esetén használjon papírzsebkendőt, vagy a könyökre köhögjön!

Használjon védőmaszkot, ha elhagyja lakását!

Liftet csak szükség esetén használjon – hazaérve mosson kezet – a lift gombjainak érintése fertőzési veszéllyel jár!

A vásárlást minimalizálja – egyszerre a család egyetlen tagja végezze a bevásárlást !

Tanácsos a hagyományos üdvözlések kerülése (kézfogás, ölelés, puszti).

Lehetőség szerint javasolt a tömegközlekedés kerülése.

Forrás:

<https://www.eular.org/index.cfm>, EULAR Guidance for patients about COVID-19 outbreak,

<http://www.uvzsr.sk/>, Opatrenia Ústredného krízového štábu SR v súvislosti s ochorením COVID-19

Každé umývanie rúk má trvať 40-60 sekúnd

ruky si treba navlhčiť teplou vodou

nabrať si dostatočné množstvo mydla
okrem mydla je dobré používať aj antibakteriálny gél

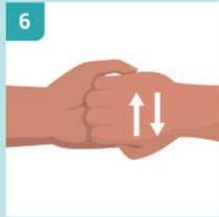
ruky si potierať spôsobom dľaň o dľaň

pokračovať preložením dlane pravej ruky na chrbát ľavej ruky s čistením vnútorných strán prstov a opačne

trením čistiť spojené prsty pravej ruky proti ľavej ruke a opačne

zovrieť prsty jednej ruky do dlane a potierať si ich oproti druhej dlani

nasleduje čistenie ľavého palca krúživým pohybom pravou rukou a opačne

ľavú dľaň čistiť krúživým pohybom spojenými prstami pravej ruky a opačne

ruky si opláchnuť vodou a dôkladne utrieť jednorazovou utierkou alebo čistým uterákom

dôkladne si ruky utrieť jednorazovou utierkou alebo čistým uterákom

Ako rozoznať príznaky KORONAVÍRUSU?

SYMPTÓMY	KORONA	PRECHLADNUTIE	CHRÍPKA
Horúčka	Bežne	Zriedkavo	Bežne
Únava	Občas	Občas	Bežne
Kašeľ	Bežne (obvykle suchý)	Mierny	Bežne (obvykle suchý)
Kýchanie	Nie	Bežne	Nie
Bolesť a slabosť	Občas	Bežne	Bežne
Nádcha/ upchatý nos	Zriedkavo	Bežne	Občas
Bolesť hrdla	Občas	Bežne	Občas
Bolesť hlavy	Občas	Zriedkavo	Bežne
Dýchavičnosť	Občas	Nie	Nie
Hnačka	Zriedkavo	Nie	Občas u detí

#zodpovednosť
#hygiena
#rozvážnosť

Zdroj: WHO